

Çocuklar için Saldırganlık Ölçeği Öğretmen Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çocuklar için Saldırganlık Ölçeği Öğretmen Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18921>

Özet

Çocuklar için Saldırganlık Ölçeği Özetmen Formu, okul çağındaki çocukların saldırgan davranışları için öğretmen gözlemleri aracılığıyla sistematik olarak değerlendirilmek amacıyla geliştirilmiş bir ölçektir. Bu form, 2018 yılında Elif Ulu tarafından Türkçe'ye uyarlama çalışması yapılarak Türk kültürü bağlamında kullanıma sunulmuştur. Ölçek, çocukların hem açık hem de örtük saldırganlık düzeylerini belirlemeye odaklanmaktadır.

Yapılan geçerlik ve güvenirlilik çalışmaları, ölçeğin Türkiye'deki eğitim ortamlarında psikometrik açıdan yeterli olduğunu göstermiştir. Bu sayede, öğretmenler tarafından doldurulan bu form, erken müdahale programları ve davranışsal sorunların tespiti için önemli bir araç haline gelmiştir. Ölçeğin türü uyarlama olarak belirtilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Saldırganlık, Çocuk, Özetmen Formu, Uyarlama, Psikometri, Davranış Bozuklukları, Okul, Geçerlik, Güvenirlilik

Yazarlar

Elif Ulu (Uyarlama Çalışması Sorumlu Yazar)

Amaç

Ölçeğin temel amacı, okul öncesi ve ilköğretim çağındaki çocukların sınıfta veya okul çevresinde sergilediği saldırgan davranışları ve şiddetini öğretmenlerin objektif değerlendirmeleriyle ölçmektir. Bu form, özellikle davranışsal ve duygusal sorunları olan çocukların erken teşhis edilmesini ve akademik ortamlarda saldırganlık düzeylerinin karşılaştırılmasını sağlamak için tasarlanmıştır.

Çocuklar için Saldırganlık Ölçeği Özetmen Formu, öğretmenlerin uzun süreli gözlemlerine dayanarak, çocuğun tipik davranış örüntülerini değerlendirmesine olanak tanır ve böylece sadece anlık durumları değil, süreklilik arz eden davranışsal eğilimleri de yakalayabilir hedefler. Bu form, çocukların sosyal ve duygusal gelişimindeki risk faktörlerini belirlemede **kritik bir rol** oynamaktadır.

Yapı

Ölçek, psikolojideki saldırganlık yapısını ölçmektedir. Tipik olarak, saldırganlık genel bir puanın yanı sıra alt boyutlara ayrılmaktadır. Bu alt boyutlar genellikle **fiziksel saldırganlık**, **sözel saldırganlık** ve **ilişkisel saldırganlık** (dolaylı saldırganlık) gibi bileşenleri içerir.

Özetmen formu, çocuğun akranlarına, eyalara ve yetkili figürlere yönelik sergilediği olumsuz ve yıkıcı eylemleri kapsamaktadır.

Ölçeğin yapısal bütünlüğü, adaptasyon çalışmasında Faktör Analizi teknikleri kullanılarak incelenmiştir. Bu analizler, orijinal ölçeğin teorik yapısının Türk örnekleminde de korunduğunu veya kültürel farklılıklara uygun olarak yeniden düzenlendiğini teyit etmeyi amaçlamıştır.

Geçerlik

Ulu (2018) tarafından yürütülen adaptasyon çalışması, ölçeğin Türk kültürü için geçerli olduğunu sağlamıştır. Yapı geçerliği, Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak incelenmiş ve ölçeğin teorik olarak beklenen faktör yapısının doğrulanması tespit edilmiştir. Bu, ölçek maddelerinin gerçekten de ölçmeyi amaçladıkları psikolojik yapıyı ölçtüğünü göstermektedir.

Ayrıca, ölçeğin eş zamanlı geçerliği (uyum geçerliği) incelenmiş, Saldırganlık Ölçeği'nin yüksek saldırganlık düzeyine sahip olduğu bilinen grupları başarıyla ayırt edebildiği rapor edilmiştir. Bu çalışmalar, formun klinik ve araştırma amaçlı kullanımları için yeterli geçerliğe sahip olduğunu ortaya koymaktadır.

Güvenirlik

Ölçeğin iç tutarlılığı, **Cronbach Alfa** katsayısı kullanılarak değerlendirilmiştir. Adaptasyon çalışmasında elde edilen alfa değerleri, ölçeğin genel puanı ve alt boyutları için yüksek düzeyde güvenirlik sergilemiştir (tipik olarak .80 üzerinde). Yüksek iç tutarlılık, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Güvenirlik analizleri ayrıca, ölçeğin farklı zamanlarda uygulandığında tutarlı sonuçlar verip vermediğini kontrol eden **test-tekrar test güvenilirliği** çalışmaları da içermiştir. Bu çalışmalar, ölçeğin zamana karşı kararlılığını (stability) kanıtlaması ve formun uzun süreli değerlendirmeler için uygun olduğunu teyit etmiştir.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal geçerliğini test etmek amacıyla, Ulu (2018) çalışmasında hem Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) hem de Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullanılmıştır. AFA, ölçek maddelerinin beklenen alt boyutlar altında toplandığını göstermiştir. DFA ise, orijinal ölçeğin çok boyutlu yapısının Türk örnekleminde de kabul edilebilir uyum indeksleri ile doğrulandığını ortaya koymuştur.

Bu Faktör Analizi sonuçları, ölçeğin saldırganlığı temsil eden faktör yapısının kültürel olarak uygun olduğunu ve özetmen değerlendirmelerinin psikometrik olarak sağlam bir temele

dayandıranı belirlemiştir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama (Orijinal ölçeğin Türkçe'ye adaptasyonu)

Format: Öğretmen Gözlem Formu (Genellikle 3 veya 5'li Likert tipi derecelendirme kullanılır)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğretmenler tarafından değerlendirilen okul çağındaki çocuklar

Yaş Grubu: Genellikle 6-12 yaş arası (İlkokul dönemi)

Popülasyon Detayları: Adaptasyon çalışması, Türkiye'deki ilkokul veya ortaokul öğrencileri üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Öğretmen Raporlama Ölçeği. Öğretmenler, çocuğu ne sıklıkla gözlemlediklerine dair maddeleri derecelendirirler.

Ölçek PDF Bağlantısı: Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: [cocuklar-icin-saldirganlik-olcegi-ogretmen-formu-toad.pdf](#)

Anahtar Kelimeler

Çocuk Gelişimi, Okul Psikolojisi, Davranışsal Değerlendirme, Saldırganlık, Öğretmen Raporu, Psikometrik Özellikler, Faktör Analizi

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımları: Bilgi mevcut değildir.

Bağli Kurulu E-posta Adresleri: elif.ercan@ege.edu.tr

Yazın Adresi: Elif Ulu, Ege Üniversitesi, İzmir/Türkiye (Bağli kurulu bilgisi temel alınmıştır).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: Türkçe adaptasyon çalışması 2018 yılında yayınlanmıştır.

İzinler ve Ücret: Ölçeğin ticari olmayan akademik veya klinik amaçlarla kullanımına ilişkin spesifik ücret bilgisi mevcut değildir. Kullanım ve izinler için sorumlu yazar (Elif Ulu) ile belirtilen e-

posta adresi üzerinden ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir.

Kaynaklar

Ulu, E. (2018). Çocuklar için Saldırganlık Ölçeği Öretmen Formunun geçerlilik ve güvenilirlik çal??ması. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 19(1), 59-67. doi: 10.5455/apd.277472

Çocuklar için Saldırganlık Ölçeği Öretmen Formu Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal maddeleri kaynak içerikte sa?lanmamıştır ve bu nedenle bu akademik giri?te listelenememektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM